

خبرنامه انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا (۱۹)

(از ۱۴ تا ۲۱ آبان‌ماه ۱۳۹۰)

کد موضوعی: ۲۶۰

شماره مسلسل: ۱۲۰۴۷

دفتر: مطالعات سیاسی

آبان‌ماه ۱۳۹۰

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه.....
۴.....	سوریه.....
۶.....	مصر.....
۷.....	بحرین.....
۸.....	فلسطین.....
۱۰.....	تونس.....
۱۲.....	یمن.....
۱۳.....	لیبی.....

خبرنامه انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا (۱۹)

(از ۱۴ تا ۲۱ آبان‌ماه ۱۳۹۰)

مقدمه

تحولات انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا در طول هفته گذشته بیشتر با محور فشار بر سوریه همراه بود. در حالی که قدرت‌ها و کشورهای غربی در تلاش برای سوءاستفاده از موقعیت به‌وجود آمده برای فشار بر سوریه‌اند، سیاست‌های دولت این کشور در برخورد با مخالفان از یک‌سو و همراهی با درخواست‌های مطرح شده از سوی اتحادیه عرب از سوی دیگر نشان داد که دمشق توانایی آن را دارد که از بحران به‌وجود آمده به‌صورت موفقیت‌آمیزی بیرون بیاید. رایزنی‌های دیپلماتیک گسترده سوریه در جامعه عرب و جامعه جهانی با مطرح کردن نقش مخرب آمریکا در حوادث خونین این کشور - که مانعی عمده بر سر راه رسیدن به یک راه میانی با مخالفان است - باعث شده نه تنها برخی از کشورهای عضو اتحادیه عرب که نقش منفی در حوادث سوریه دارند در موضع انفعال قرار بگیرند، بلکه دمشق در چانه‌زنی سیاسی نیز دست بالاتری داشته باشد. در مورد سوریه باید گفت فشارها طی چند هفته گذشته و تا پیش از پایان سال میلادی ۲۰۱۱ افزایش بیشتری خواهد یافت و پس از این مدت، به دلیل تحلیل نیروی مخالفان، از دامنه فشارها و درگیری‌ها کاسته خواهد شد. این امر به آن دلیل صورت می‌گیرد که دولت سوریه از نظر امنیتی بر

شرایط کاملاً مسلط است و حوادث روی داده در کشور را مدیریت می‌کند. در لیبی هر چند مقدمات تشکیل دولت موقت فراهم شده، اما اختلافات و درگیری‌های پراکنده میان انقلابیون این کشور، خطر وجود سلاح نزد انقلابیون را تشدید کرده است. این ترس که بیشتر به دلیل عدم دستگیری سیف‌الاسلام قذافی و حملات پراکنده بازماندگان رژیم قذافی صورت گرفته، همچنان این کشور را درگیر ساخته است. لیبی همچنان تلاش می‌کند پس از پایان دوران جنگ، به سیاست خارجی خود ثبات بیشتری بخشیده و در این مورد، دقت بیشتری به خرج دهد. این موضع‌گیری را می‌توان در اظهارات مقامات دولت انتقالی این کشور دید، آنها همچنان از مواضع قطر در کشورشان انتقاد می‌کنند و از سوی دیگر بر آنند تا به ترکیه و برخی از کشورهای دیگر اسلامی از جمله مصر نزدیک شوند.

در بحرین، تلاش‌های رژیم آل‌خلیفه برای سرکوب اعتراضات راه به جایی نبرده و مردم این مجمع‌الجزایر همچنان در هر فرصتی دست به اعتراض و تظاهرات می‌زنند. حمله به منزل دبیرکل جمعیت الوفاق بحرین نشان داد که بازی سیاسی و رسانه‌ای رژیم حاکم برای آرام نشان دادن وضعیت به هیچ عنوان صحیح نیست و جوّی از ناآرامی و نگرانی سران آل‌خلیفه را دربرگرفته است. این نگرانی را باید با اظهارات هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه آمریکا، همراه کرد که بار دیگر تأکید کرده بود تنها راه پایان دادن به مشکلات بحرین، اجرای اصلاحات سیاسی است، اصلاحاتی که به نظر می‌رسد با وجود حمایت‌های آمریکا و حضور نظامیان اشغالگر سعودی راه به جایی نخواهند برد.

یمن به‌عنوان یکی از مهمترین کانون‌های انقلاب در منطقه همچنان زیر سایه سنگین رسانه‌های رژیم علی‌عبدالله‌صالح و سکوت و بایکوت سیاسی و تبلیغی حامیان وی قرار دارد. صالح در طول هفته گذشته، بار دیگر مسئله خرید زمان را در پیش گرفت و با استفاده از این سیاست تلاش کرد تا علاوه بر آنکه مخالفان سیاسی‌اش را از میان بردارد، طرح شورای همکاری خلیج فارس را هم به‌عنوان اصلی برای کناره‌گیری خود از قدرت مطرح کند که در این مورد نیز طبق معمول غیراز وعده‌های بدون پشتوانه، اقدام دیگری صورت نداد. حتی ورود نماینده سازمان ملل به یمن نیز باعث نشد تا از میزان حملات نظامیان طرفدار صالح به مردم کاسته شود. از زمان بازگشت دیکتاتور یمن به صناعا، موج تازه‌ای از حملات نیروهای طرفدار وی به مردم شروع شده که تاکنون صدها کشته و زخمی بر جای گذاشته است.

در تونس به‌عنوان زادگاه انقلاب‌های اخیر عربی، پس از پایان انتخابات مجلس مؤسسان، رایزنی‌ها برای تشکیل دولت موقت شروع شده است. احزاب اسلام‌گرا در تلاش برای ایجاد ائتلاف با دیگر احزاب پیروز، تلاش دارند الگویی مانند عراق یا لبنان را در تقسیم قدرت شکل دهند که براساس آن نخست‌وزیری برای حزب پیروز و اصلی، رئیس مجلس مؤسسان هم برای حزب دوم و ریاست‌جمهوری نیز برای سومین حزب مشارکت‌کننده در ائتلاف در نظر گرفته شده است. در سطح دولت هم کابینه به همین صورت میان احزاب مشارکت‌کننده تقسیم خواهد شد.

آنچه در ذیل می‌آید مهمترین تحولات انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا در هفته گذشته است.

سوریه

۱. دولت سوریه ۵۵۳ نفر از کسانی را که در جریان ناآرامی‌های اخیر این کشور بازداشت شده بودند، آزاد کرد.

۲. گاردین در مقاله‌ای می‌نویسد که ایده از میان برداشتن بشار اسد پیش از انقلاب‌های عربی مطرح بوده و به شکست اسرائیل در سال ۲۰۰۶ باز می‌گردد. آلستر کروک در مقاله‌ای نوشت: یکی از مسئولان عربستان معتمد است تغییر در سوریه بسیار به نفع عربستان بوده و بعد از سقوط جمهوری اسلامی، بیشترین عاملی که ایران را تضعیف می‌کند، از دست دادن سوریه است.

۳. ولید المعلم، وزیر امور خارجه سوریه در پیامی به وزیران خارجه روسیه، هند، چین، آفریقای جنوبی، برزیل، رئیس و اعضای کمیته وزارتی عربی، دبیرکل اتحادیه عرب، دبیرکل سازمان ملل و رئیس شورای امنیت اظهار داشت: سوریه گامی مهم در زمینه توقف خشونت‌ها برداشت و از کسانی که سلاح در اختیار داشتند خواست سلاح خود را تحویل دهند، اما با درخواست عجیب سخنگوی وزارت خارجه آمریکا روبرو شد، زیرا این سخنگو از همان کسانی که سلاح در اختیار داشتند خواست سلاحشان را به مسئولان سوریه تحویل ندهند.

۴. وزارت امور خارجه روسیه با محکوم کردن دخالت برخی کشورهای غربی در امور داخلی سوریه بار دیگر از مخالفان این کشور خواست تا بر سر میز مذاکرات بنشینند. در این بیانیه آمده است: روسیه به طور کامل از طرحی که اتحادیه عرب برای

پایان دادن به بحران سوریه ارائه کرده است حمایت و از آمادگی مقامات سوریه برای شروع این طرح استقبال می‌کند و آن را گام مثبتی در پایان دادن به بحران در این کشور می‌داند.

۵. نبیل العربی در بیانیه‌ای نسبت به شکست طرح اتحادیه عرب درخصوص سوریه هشدار داد و اعلام کرد که نتایج این شکست برای منطقه و سوریه بسیار فاجعه‌بار خواهد بود. نبیل العربی در این بیانیه همچنین از ادامه بحران سوریه ابراز نگرانی کرد و نسبت به عدم پیشرفت در بندهای توافقنامه موجود بین اتحادیه عرب و سوریه هشدار داد.

۶. آلن ژوپه، وزیر امور خارجه فرانسه با تأکید بر اینکه اتحادیه عرب مسئولیت سنگینی در قبال مسائل سوریه بر عهده دارد، مدعی شد: طرح اتحادیه عرب برای برون‌رفت از بحران سوریه مرده است.

۷. رئیس جمهوری ترکیه در ادامه سیاست همگامی با غرب در فشار بر سوریه، به این کشور درباره بازی با کارت حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) هشدار داد. وی گفت: امیدواریم سوریه اشتباهات گذشته در حمایت از افراد مسلح این گروه را بار دیگر تکرار نکند.

۸. معاون وزیر امور خارجه آمریکا در اظهاراتی از بازگشت رابرت فورد سفیر آمریکا در سوریه به دمشق ظرف روزها یا هفته‌های آتی خبر داد.

۹. سوریه با انتشار بیانیه‌ای در شورای امنیت تأکید کرد که آمریکا با مواضع اخیر خود مستقیماً در ناآرامی‌های سوریه دخیل است. در بیانیه سوریه در شورای امنیت

آمده است که «جمهوری عربی سوریه، آمریکا را به دلیل بیانیه وزارت خارجه این کشور، به صورت مستقیم در ناآرامی‌های شدید سوریه دخیل می‌بیند».

۱۰. دبیرکل حزب‌الله لبنان با بیان اینکه هرگونه جنگی علیه ایران و سوریه تمامی منطقه را فرا خواهد گرفت، افزود: همان‌طور که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای فرمودند، ایران متحد و دارای ارتش و ملتی قوی، از تهدیدها و ناوهای دشمن هراسی ندارد. سیدحسین نصرالله روز جمعه در آیین گرامیداشت روز شهید در مجتمع سیدالشهدا (ع) در جنوب لبنان تأکید کرد: همه باید بدانند که هرگونه جنگی علیه ایران و سوریه در سطح این دو کشور باقی نخواهد ماند، بلکه همه منطقه را فرا خواهد گرفت.

مصر

۱. رئیس سابق موساد (سرویس جاسوسی رژیم صهیونیستی) اعلام کرد که طبق برآوردهای این رژیم، رئیس دستگاه اطلاعات رژیم مخلوع حسنی مبارک، رئیس جمهوری آتی مصر خواهد بود. مئیر داگان اعلام کرد که طبق ارزیابی‌های این رژیم و بررسی تحولات سیاسی مصر، عمر سلیمان رئیس‌جمهوری آتی مصر خواهد بود.

۲. خط لوله صادرات گاز مصر به رژیم صهیونیستی و اردن، برای ششمین بار از زمان پیروزی انقلاب مصر در ۲۲ بهمن سال گذشته، منفجر شد.

۳. دولت مصر از ورود یک نماینده اسلام‌ستیز در پارلمان هلند که توهین‌های مکرری به قرآن کریم و پیامبر اعظم (ص) مطرح کرده بود، به کشورش جلوگیری کرد. مقامات مصری اخیراً از دادن ویزا به ریموند دی‌رون یک عضو از اعضای احزاب

افراطی ضداسلام هلند خودداری کرده و وی را به مصر راه ندادند.

۴. نیروهای امنیتی مصر شبکه جاسوسی اسرائیلی بزرگی را کشف و منهدم کردند که در شرم‌الشیخ، جنوب مصر فعالیت داشت و از زنان بدکاره خارجی برای اجرای برنامه‌ها و اهدافش استفاده می‌کرد.

بحرین

۱. منابع خبری اعلام کردند که هزار نظامی آمریکایی پس از عقب‌نشینی از عراق، در بحرین مستقر خواهند شد. براساس این گزارش، با افزوده شدن این تعداد از نظامیان آمریکایی به پایگاه نظامی جیفر در بحرین، تعداد نظامیان حاضر در این کشور به ۴ هزار نفر خواهد رسید.

۲. مرکز حقوق بشری خانه آزادی در بیانیه‌ای اعلام کرد، در چند هفته اخیر ۲۵۰۰ نفر از شهروندان بحرینی به اتهام شرکت در اعتراضات مسالمت‌آمیز از کار خود اخراج شده و از نیمه فوریه ۲۰۱۰ تاکنون بیش از ۱۶۰۰ نفر از تظاهرات‌کنندگان بازداشت شده‌اند.

۳. با وجود استقبال جمعیت الوفاق بحرین از اظهارات هیلاری کلینتون وزیر خارجه آمریکا درباره بحرین، گروه‌های دیگر از جمله عمل اسلامی با آن مخالفت کردند. هیلاری کلینتون وزیر امور خارجه آمریکا ضمن درخواست از عربستان و بحرین برای توجه به اصلاحات اساسی گفته بود: بی‌ثباتی در منطقه اصلاح‌طلبی نیست، بلکه ایستادگی در برابر تغییرات است. من و اوباما در دیدارهای مشترکمان با مسئولان

بحرینی به صراحت از آنها خواسته‌ایم که اصلاحات واقعی انجام دهند.

۴. جمعیت الوفاق در بیانیه ای اعلام کرد، نیروهای امنیتی دولت به منزل مسکونی علی سلمان، دبیرکل جمعیت الوفاق حمله کرده و خساراتی را به خانه و اتومبیل وی وارد ساخته‌اند. در این بیانیه آمده است: نیروهای امنیتی ابتدا از دبیرکل جمعیت الوفاق خواسته‌اند تا منزل خود را ترک کند و از منزل بیرون بیاید، اما هنگامی که با مخالفت وی مواجه شدند، به منزل او حمله کردند و به سوی ساختمان، گلوله‌های پلاستیکی و گاز اشک آور پرتاب کردند که باعث آسیب رسیدن به ساختمان و خودروی دبیرکل شده است.

۵. جنبش انقلاب ۱۴ فوریه بحرین با انتشار بیانیه‌ای از مردم این کشور خواست پرچم آمریکا را در مناطق مختلف بحرین به آتش بکشند. بیانیه منتشره توسط این جنبش تأکید می‌کند: آمریکا با تمام توان و استفاده از هر ترفندی تلاش می‌کند، مانع سقوط و سرنگونی رژیم آل‌خلیفه که مشروعیت خود را در بحرین از دست داده است، بشود.

فلسطین

۱. رئیس رژیم صهیونیستی اعلام کرد که سازمان ملل متحد نمی‌تواند به فلسطینی‌ها دولت یا کشور بدهد. شیمون پرز، رئیس رژیم صهیونیستی در سخنانی عنوان داشت: به‌نظر من رفتن فلسطینی‌ها به سازمان ملل متحد یک اشتباه بزرگ بود، زیرا سازمان ملل متحد نمی‌تواند کشور یا سرزمینی را به فلسطینی‌ها ببخشد.

۲. برخی منابع شورای امنیت با اشاره به اینکه تنها ۸ عضو از مجموع ۱۵ عضو

شورای امنیت به عضویت فلسطین رأی خواهند داد، تأکید کردند که دیگر نیازی به وتوی آمریکا علیه طرح فلسطینیان نیست.

۳. پس از اینکه رئیس کمیته امور خارجی مجلس نمایندگان آمریکا با اکثریت جمهورخواه اظهار داشت، مخالفتی با ارسال کمک‌های نقدی به تشکیلات خودگردان فلسطین ندارد، به زودی نزدیک به ۲۰۰ میلیون دلار از سوی آمریکا به این تشکیلات کمک مالی می‌شود. فلسطینیان سالانه نزدیک به ۵۰۰ میلیون دلار کمک نقدی از آمریکا دریافت می‌کنند.

۴. براساس پیش‌نویس گزارش کمیته عضویت سازمان ملل متحد که روز سه‌شنبه در اختیار خبرگزاری فرانسه قرار گرفت، شورای امنیت سازمان ملل نمی‌تواند فلسطین را به عنوان یک عضو این سازمان بپذیرد. در این پیش‌نویس با اشاره به اینکه کمیته نتوانسته است در مورد ارائه پیشنهاد عضویت به شورای امنیت به اجماع برسد بر بار مشکلات موجود بر سر راه تقاضای عضویت فلسطینیان که در تاریخ ۲۳ سپتامبر توسط محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان صورت گرفت، افزوده شده است. در این پیش‌نویس از ذکر نام کشورهای موافق و مخالف و در اکثریت یا اقلیت قرار گرفتن آنها خودداری شده است. اما به طور آشکار گفته شده که دیدگاه‌های متفاوتی در این زمینه وجود دارند.

۵. رئیس سابق سازمان جاسوسی رژیم صهیونیستی (موساد) به ترور ۲۹۰ فلسطینی ساکن نوار غزه اعتراف کرد. داگان اعتراف می‌کند وقتی وارد نوار غزه شده لیست اسامی افراد تحت تعقیب ۳۰۰ نفر بوده است که از این میان وی موفق شده

است ۲۹۰ نفر را ترور کند. او به این کار افتخار می‌کند و ۳ سال بعد که این منطقه را ترک کرد تنها ۱۰ نفر دیگر تحت تعقیب باقی مانده بودند.

۶. وزیر امور خارجه انگلیس اعلام کرد که این کشور در رأی‌گیری برای به رسمیت شناختن کشور مستقل فلسطینی در شورای امنیت سازمان ملل متحد رأی ممتنع خواهد داد. ویلیام هیگ، وزیر امور خارجه انگلیس روز چهارشنبه در مجلس عوام این کشور گفت: اتخاذ تصمیم برای دادن رأی ممتنع بر سر به رسمیت شناختن کشور مستقل فلسطینی در شورای امنیت سازمان ملل متحد پس از رایزنی‌ها با فرانسه و دیگر کشورهای اروپایی انجام گرفته است.

تونس

۱. صدها تونسی با تجمع مقابل سفارت قطر در تونس به دخالت این کشور در امور داخلی تونس اعتراض کردند. یکی از اعتراض‌کنندگان هدف خود از این اقدام را اعتراض به دخالت قطر در امور داخلی تونس اعلام کرد. وی همچنین سفر هفته گذشته راشد الغنوشی، رهبر جنبش النهضة به قطر را محکوم کرد.

۲. دادگاه تونس که به شکایت‌های مربوط به انتخابات مجلس مؤسسان این کشور رسیدگی می‌کند روز سه‌شنبه ۵ شکایت احزاب را وارد دانست و بعد از اعلام نتایج رسیدگی به این شکایت‌ها، تغییرات در کرسی‌های احزاب سیاسی در این مجلس مشخص شدند. دادگاه تونس ۵ شکایت فهرست‌های انتخاباتی حزب العریضه الشعبیه الحریه و العداله و التمیمه درباره تصمیم کمیته عالی مستقل انتخابات تونس مبنی بر

ابطال کرسی‌های این فهرست‌ها در حوزه‌های انتخابیه سیدی بوزید، صفاقس، القصرین، تطاوین و جندوبه را وارد دانست و ۷ کرسی را به این حزب بازگرداند.

۳. یک منبع قضایی تونس از احضار نخست‌وزیر نظام زین العابدین بن علی به دادگاه به اتهام فساد مالی خبر داد. به گزارش خبرگزاری تونس، این منبع قضایی اعلام کرد: قاضی دادگاه بدوی تونس، محمد الغنوشی، نخست‌وزیر نظام سابق تونس را به اتهام فساد مالی به دادگاه احضار کرده است. محمد الغنوشی ۷۰ ساله، به مدت ۱۱ سال نخست‌وزیر نظام زین العابدین بن علی، رئیس‌جمهوری مخلوع تونس بود و بعد از برکناری بن علی تحت فشارهای مردمی مجبور به کناره‌گیری شد و پست خود را به الباجی قائد السبسی، نخست‌وزیر موقت تونس واگذار کرد.

۴. یک منبع وابسته به حزب النهضه تونس گفت: رایزنی میان گروه‌های پیروز انتخابات مجلس مؤسسان قانون اساسی به مرحله مهمی رسیده بود، اما کسب کرسی‌های جدید به وسیله حزب العریضه الشعبیه اوضاع را بر هم زد. نخست‌وزیری حمادی الجبالی دبیرکل حزب النهضه برای نخست‌وزیری، منصف المرزوقی رئیس حزب الموترم برای ریاست مجلس مؤسسان و مصطفی بن جعفر برای ریاست‌جمهوری محرز شده است.

۵. راشد الغنوشی رئیس حزب اسلامی النهضه بر موضع قاطع و مستحکم ملت تونس در حمایت قدرتمندانه از فلسطین تأکید کرد و گفت که فلسطین مقدس است و در قلب ملت‌های مسلمان و عرب جای دارد. این دیدار در حالی برگزار شد که عباس پنجشنبه شب با نمایندگان دیگر احزاب سیاسی راه یافته به مجلس مؤسسان تونس و

شخصیت‌های فرهنگی و سیاسی این کشور دیدار کرده بود، اما نمایندگانی از النهضه در آن شرکت نکرده بودند.

یمن

۱. شیعیان صعده با برگزاری تظاهراتی تأکید کردند که هرگونه طرح مشترک سعودی - آمریکایی برای نجات عبدالله صالح مردود است.
۲. ارتش حامی انقلاب یمن اعلام کرد که طرح ترور سرلشگر علی محسن الاحمر در زمان برگزاری نماز عید قربان، ناکام ماند. ارتش حامی انقلاب اعلام کرد گروه مبارزه با جاسوسی منطقه شمال غربی و فرماندهی گردان یکم زرهی توانست توطئه‌ای را که از سوی فرماندهی النجده و گارد ریاست‌جمهوری علیه «علی محسن الاحمر» فرمانده نظامیان حامی انقلاب طراحی شده بود خنثی کند.
۳. عبدالله صالح رئیس‌جمهوری دیکتاتور یمن به مناسبت فرا رسیدن عید سعید قربان خطاب به مردم این کشور مدعی شد که قصد دارد در چارچوب طرح شورای همکاری خلیج فارس از قدرت کناره‌گیری کند. صالح همچنین از کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس خواست که از امنیت و ثبات یمن حمایت کنند. وی مخالفان خود را افرادی کینه‌ای و قانون‌شکن و مخل نظم و امنیت کشور توصیف و ادعا کرد که مخالفان به دنبال پیشرفت یمن نیستند.
۴. پایگاه اطلاع‌رسانی التغيير روز یکشنبه به نقل از مخالفان یمنی اعلام کرد که عبد ربه منصور هادی معاون رئیس‌جمهوری یمن طرح پیشنهادی شورای همکاری

خلیج فارس را در ریاض امضا خواهد کرد. مخالفان یمنی که خواستند هویتشان فاش نشود اعلام کردند که دبیرخانه شورای همکاری خلیج فارس در توافق با آمریکا و اتحادیه اروپا پیشنهاد داده طرح مذکور از سوی تیم عبد ربه امضا شود و سپس معاون رئیس‌جمهوری مکانیسم اجرایی آن را امضا کند و رهبران مخالفان در عربستان با حضور نمایندگانی از دبیرخانه شورای همکاری و اتحادیه اروپا و آمریکا آن را به امضا برسانند.

۵. اعضای حزب حاکم یمن اعلام کردند، تا زمانی که بر سر مسائل باقی مانده در طرح شورای همکاری خلیج فارس با مخالفان به توافق نرسند آن را امضا نخواهند کرد.

لیبی

۱. رسانه های لیبیایی از نخستین درگیری انقلابیون لیبی با یکدیگر پس از سقوط رژیم دیکتاتوری قذافی خبر دادند که چندین کشته و زخمی به جا گذاشته است. این درگیری ساعت ۹ شب میان انقلابیون شهر الزاویه و انقلابیون منطقه المایا در ۲۷ کیلومتری غرب طرابلس رخ داد که هدف از آن سیطره بر یکی از پادگان‌های رژیم قذافی بود. این پادگان مقر سابق یگان المعزز به فرماندهی خمیس قذافی بود.

۲. یک پایگاه عرب‌زبان با اشاره به خشم ساکنان زادگاه دیکتاتور مقتول از علاقه شدید طرفداران وی خبر داده و درباره به راه افتادن حمام خون در لیبی به سبب انگیزه‌های انتقام‌جویانه آنها هشدار داده است. پایگاه میدل ایست آنلاین در مطلبی با عنوان «قذافی رفته است، اما سرت، خونش را فراموش نکرده است» بیان کرد: خشم

مردم زادگاه قذافی همانند آتش زیر خاکستر است به‌ویژه اینکه عشیره‌اش اعلام کرده‌اند که خون‌های فاسد، لیبی را برای مدت‌ها مسموم خواهند کرد.

۳. نخست‌وزیر جدید لیبی در جدیدترین اظهارات خود با تأکید بر اینکه اسلام منبع قانونگذاری در لیبی خواهد بود، گفت: اسلام دینی تندرو و افراطی نیست به شرط آنکه اسلام واقعی اجرا شود. عبدالرحیم الکیب تأکید کرد که لیبی دولت مدنی خواهد بود که به حقوق بشر و نظر دیگران احترام خواهد گذاشت و از طریق مؤسسات و نهادهایی که عدالت و مساوات در برابر قانون مهمترین اصل حاکم بر آنها خواهد بود، به فعالیت خود ادامه خواهد داد.

۴. روزنامه ایندپندنت در گزارشی نوشت: هیئتی از صنایع تجارت دفاعی انگلیس در تلاش است تا اوایل سال ۲۰۱۲ برای بستن قرارداد فروش سلاح به شورای ملی انتقالی لیبی وارد این کشور آفریقایی شود. به نوشته این روزنامه سازمان تجارت و سرمایه‌گذاری انگلیس (UKTI) که مسئول ارتقای منافع تجاری انگلیس در سایر کشورهاست، در نظر دارد تا تولیدکنندگان صنایع دفاعی را در ماه فوریه ۲۰۱۲ به منظور دیدار با مقام‌های ارشد دولت لیبی و با هدف فروش سلاح به آنها، به این کشور اعزام کند.

۵. دستگاه قضایی تونس روز سه‌شنبه اعلام کرد که این کشور البغدادی المحمودی نخست‌وزیر لیبی در دوران رژیم قذافی را تحویل مقامات این کشور می‌دهد. دادگاه مسئول محاکمه المحمودی ۷۰ ساله، به سبب ورود غیرقانونی او به تونس فوراً او را به ۶ ماه زندان محکوم کرد. با این حال پس از درخواست تجدیدنظر این حکم لغو شد.

۶. مصطفی عبدالجلیل رئیس شورای ملی موقت لیبی گفت: ترکیه بیشترین سهم در بازسازی طرح‌های اقتصادی در لیبی را خواهد داشت. رئیس شورای ملی موقت لیبی گفت: ما به کشورهایمانی که در جریان قیام مردم لیبی به ما کمک کرده‌اند، احترام قائلم و پاداش این کمک‌ها، سهیم شدن آنها در بازسازی دوباره لیبی است. وی این مطلب را در مصاحبه با خبر ترک اعلام کرد.

۷. یکی از سرکردگان القاعده در شمال آفریقا از سيطرة این شبکه تروریستی بر بخشی از انبارهای سلاح لیبی در جریان انقلاب این کشور خبر داد. المختار بلمختار در گفتگو با خبرگزاری اخبار نواکشوت متعلق به موریتانی اعلام کرد القاعده در جریان قیام مردمی لیبی بر بخشی از سلاح‌های این کشور سيطرة پیدا کرده است. وی افزود عناصر القاعده بیشترین بهره را از قیام‌های عربی برده‌اند و بنابراین استفاده از سلاح‌های لیبیایی در چنین شرایطی طبیعی است.

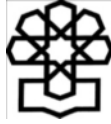
۸. محمود جبرئیل از مقام‌های ارشد لیبی در گفتگویی اظهار داشت: قطر می‌خواهد نقش بسیار زیادی در امور لیبی داشته باشد و از گروه‌هایی حمایت می‌کند که کارنامه مشخصی ندارند. محمود جبرئیل در گفتگو با شبکه تلویزیونی العربیه اظهار داشت: قطر در ابتدای انقلاب لیبی کمک‌های فراوانی کرد و نقشی داشت که فراموش‌شدنی نیست. البته معتقدم قطر هم‌اکنون در صدد نقش‌آفرینی بیشتر از توانایی‌های خود در لیبی است. به گفته نخست‌وزیر سابق دولت انتقالی لیبی، قطر از گروه‌هایی در لیبی حمایت می‌کند که کارنامه مشخصی ندارند. این کشور همواره در صدد نقش‌آفرینی در منازعات منطقه بوده که پیش از این در سودان و فلسطین

مشاهده شده‌اند.

۹. نخست‌وزیر لیبی با رد وجود شرکت‌های امنیتی خارجی در این کشور اعلام کرد که هیچ پایگاه نظامی خارجی یا چیزی شبیه به آن در لیبی وجود ندارد. عبدالرحیم الکیب، نخست‌وزیر مکلف لیبی در گفتگو با شبکه خبری الجزیره، عنوان داشت: در لیبی سازمانی برای حمایت از تأسیسات نفتی وجود دارد و این سازمان هم‌اکنون کار خود را از سر گرفته و نقش اساسی را در حمایت از تأسیسات نفتی بر عهده خواهد داشت.

۱۰. علی الترهونی، معاون نخست‌وزیر مکلف لیبی اعلام کرد که لیبی قرارداد تازه‌ای را در هیچ زمینه‌ای امضا نخواهد کرد تا اینکه دولت جدید لیبی قدرت را به دست گیرد. وی همچنین افزود: دولت موقت به مدت ۸ ماه قدرت را در دست خواهد داشت و پس از آن انتخابات سراسری در کشور برگزار خواهد شد.

۱۱. البغدادی المحمودی آخرین نخست‌وزیر رژیم دیکتاتوری سرنگون شده قذافی برای مانع‌تراشی در مسیر تسلیمش به مقامات لیبی و جلوگیری از محاکمه به راهکار پناهندگی سیاسی متوسل شده است. وکلای مدافع البغدادی المحمودی گفته‌اند که وی از کمیساریای عالی پناهندگان وابسته به سازمان ملل متحد درخواست پناهندگی سیاسی کرده است. دادگاه تجدیدنظر تونس روز چهارشنبه گذشته با درخواست آزادی آخرین نخست‌وزیر دوران دیکتاتوری رژیم سرنگون شده لیبی مخالفت کرد. مصطفی عبدالجلیل، رئیس شورای ملی انتقالی لیبی اعلام کرد که بغدادی المحمودی، نخست‌وزیر نظام معمر قذافی، رهبر پیشین این کشور اگر به این کشور تحویل داده شود در دادگاهی به صورت عادلانه محاکمه خواهد شد.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۰۴۷

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: خبرنامه انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا (۱۹) (از ۱۴ تا ۲۱
آبان‌ماه ۱۳۹۰)

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست خارجی)

تهیه و تدوین: کریم جعفری

ناظر علمی: محمد جمشیدی

متقاضی: معاونت پژوهشی

ویراستار ادبی: قاسم میرخانی

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۸/۲۵